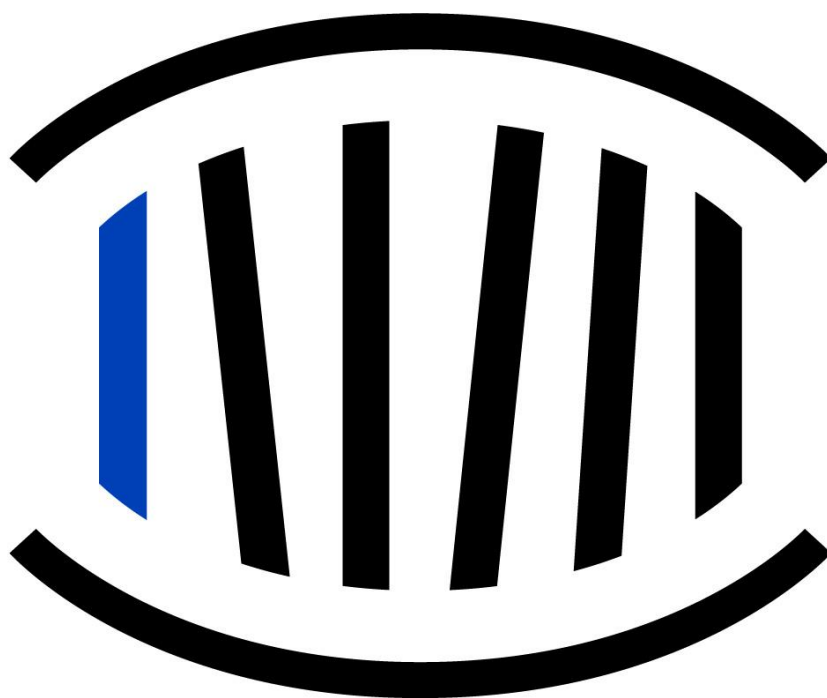

LĪVĀNU NOVADA SUTRU BIBLIOTĒKA

**Gada pārskats
par 2025. gadu**

1. Kopsavilkums.....	3
2. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	4
3. Finansiālais nodrošinājums.....	5
4. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	6
5. Personāls.....	8
6. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	11
7. Krājums.....	19
8. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	23
9. Novadpētniecība.....	26
10.Projekti.....	28
11.Publicitāte.....	28
12.Sadarbības tīkla raksturojums.....	29
Pielikumi.....	31

1. KOPSAVILKUMS

1.1. Darba prioritātes un sasniegumi

Bibliotēkas darba popularizēšana: popularizēt iedzīvotājiem abonēto datubāzu izmantošanu, organizējot informatīvos pasākumus, apmācības, bibliotekārās stundas, aktivizējot informāciju sociālajos tīklos;

Kvalitatīvu pakalpojumu un informācijas sniegšana apmeklētājiem: iedzīvotāju tālākizglītības un mūžizglītības nodrošināšana (informatīvo resursu piedāvājums, radošas aktivitātes, pārrunas);

Aktivizēt novadpētniecības darbu, rīkojot aktivitātes, popularizēt bibliotēkā pieejamos novadpētniecības materiālus un nodrošināt to plašāku pieejamību;

Dažādu pasākumu (izglītojošu, izklaidējošu) rīkošana mērķgrupām;

1.2. Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide

2025. gada 1.oktobrī bibliotēkā darbu sāk Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs. (7., 13. lpp.)

1.3. Nozīmīgi/ jauni projekti

Projekta ietvaros, kas īstenots ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu Interreg VI-A Latvijas- Lietuvas programmā, rudenī Līvānu novadā darbu uzsāka mobila klientu apkalpošanas centrs- īpaši aprīkots elektroautobuss, kas savus pakalpojumus sniedz arī Sutru pagasta teritorijā. (13.lpp.)

1.4. LG500 Kulminācijas gads- pirmajai grāmatai latviešu valodā 500.

Atzīmējot šo notikumu, Sutru bibliotēka tika izveidota izstāde “Nezūdošās vērtības” un aizvadīta skaļās lasīšanas pēcpusdiena. (14.lpp.)

1.5. Mākslīgā intelekta (MI) izmantošana bibliotēkas darbā

Mākslīgā intelekta pamati apgūti apmācībās, bet bibliotēkas darbā MI rīki pielietoti reti.

1.6. Bibliotēkas iesaiste sava reģiona ilgtspējas attīstības mērķu sasniegšanā

Sutru bibliotēka ilgtspējas attīstības mērķu sasniegšanā: veicina mūžizglītību; palīdz attīstīt digitālās zināšanas iedzīvotājiem; nodrošina pasākumus vietējās kopienas apvienošanai un stiprināšanai.

1.7. Lasītveicināšanas aktivitātes

Lasītveicināšanas aktivitātes Sutru bibliotēkā- literatūras izstādes, pasākumi ar lasījumiem no daiļliteratūras, nozaru literatūras un novadpētniecības krājumiem.

2. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS

2.1. Īss situācijas apraksts:

- ✓ Bibliotēkas darbības teritoriālais un intitucionālais raksturojums

Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Sutru filiālbibliotēka (turpmāk LNCB Sutru bibliotēka) veic vietējās publiskās bibliotēkas funkcijas Sutru pagasta administratīvajā teritorijā un ir vienīgā publiskā bibliotēka pagastā. Tā dibināta 1958. gadā, tolaik kā Sondoru ciema padomes Znotiņu bibliotēka. 1993. gadā, pamatojoties uz Sutru pagasta padomes lēmumu, bibliotēka pārdēvēta par Sutru bibliotēku. Bibliotēka 2003.gada 15.novembrī reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā ar reģistrācijas numuru BLB0521 un ar labojumiem 2011. gada 17. janvārī. Bibliotēka pakalpo gan Sutru pagasta iedzīvotājus, gan citu pagastu iedzīvotājus. Bibliotēka atrodas Sutru pagasta administratīvajā ēkā, kurā atrodas arī Sutru kultūras nams. Ēka uzcelta 1988. gadā. Adrese- Uzvaras 5, Sutri, Sutru pagasts, Līvānu novads, LV 5334.

- ✓ Sutru bibliotēkas apkalpošanas zonā nav izglītības iestāžu un nav arī ārējo apkalpošanas punktu.
- ✓ Bibliotēku sadarbības modelis reģionā: centralizācijas, decentralizācijas vai jaukta tipa modelis

“Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	X
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

2.2. Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā

Izmaiņas juridiskajā statusā, institūcijas struktūrā u. c. būtiskas izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas.

2.3. Bibliotēkas akreditācija 2025. gadā nav notikusi. Bibliotēka atkārtoti akreditēta 2023. gadā.

3. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

3.1. "Bibliotēkas izdevumi"

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	14377	15176	16331
Darbinieku atalgojums (bruto)	9270	10169	10866
Krājuma komplektēšana	1646	1040	1695

3.2. Vērtējums par finansējuma atbilstību bibliotēkas funkciju veikšanai un attīstībai

Salīdzinot pēdējo trīs gadu pašvaldības piešķirto finansējumu, atskaites gadā tas ir vislielākais, jo pakāpeniski tiek paaugstināts atalgojums. 2025.gadā krājuma komplektēšanai palielinājās finansējums salīdzinot ar iepriekšējo gadu par 38%, un +49 EUR salīdzinot ar 2023. gadu. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums ir ļoti atkarīgs no pašvaldības iespējām. Lai kāds būtu pašvaldības finansējums, tas tomēr nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

4. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

4.1. **Jaunu ēku būvniecība** bibliotēkas vajadzībām nav paredzēta. Pašreizējā ēka ekspluatācijā nodota 1988. gadā.

4.2. **Telpu paplašināšana vai bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām, ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi.**

Bibliotēkā 2025. gada vasarā tika veikts kosmētiskais remonts klientu apkalpošanas centra zonā.

4.3. **Iekārtas, aprīkojums** (t. sk. IKT nodrošinājums)

“Iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums: skaits, aprīkojuma vecums	Piezīmes
Datori	2	3	<u>Personālam-</u> 1 dators- jauns 1 dators-9 gadi <u>Lietotājiem-</u> 1 dators- jauns 2 datori- 9 gadi 1 dators-10 gadi 1 dators- 13 gadi	
Multifunkcionālā iekārta	2		1 iekārta – 16 gadi 1 iekārta- jauna	Multifunkcionālā iekārta tiek izmantota arī lietotāju vajadzībām
Svītrkodu skeneri	2		1 skeneris-17 gadi 1 skeneris-9 gadi	

2025. gada 1. oktobrī bibliotēkā darbu sāka Vienotais valsts un pašvaldības klientu apkalpošanas centrs. Līdz ar to tika piegādāta jauna datortehnika un mēbeles. Saņemti 2 jauni datorkomplekti, multifunkcionālā iekārta, papīra smalcinātājs, laminētājs, 2 datorkrēsli, 2 skapji (dokumentu un drēbju), plaukts, datorgalds, žurnālgaldiņš un dīvāns. Kopš 1.oktobra apmeklētāji bibliotēkā pamatā izmanto jauno KAC datoru, apmaksājot rēķinus, ieskatoties e-pastos un veicot citas, viņus interesējošas, funkcijas. Pieaugušie bibliotēkas datorus izmantoja no gada sākuma, maksājot rēķinus, aizpildot iedzīvotāju ienākumu deklarācijas VID, u.c. vajadzībām. Šobrīd bibliotēkas datorus pārsvarā izmanto bērni. Jārēķinās ar to, ka mūsdienās digitālās zināšanas ir krietni augušas visās vecuma grupās un gandrīz katram iedzīvotājam ir viedtālrunis, planšetdators vai dators. Tā kā šobrīd arī valsts iestādes iesniegumus pārsvarā pieņem elektroniski, zems bija pieprasījums pēc izdrukām un kopēšanas pakalpojumiem, tos izmanto tikai maznodrošināti iedzīvotāji. Šobrīd visi datori un multifunkcionālās iekārtas darbojas labi. 2020.gadā ierīkotais datu pārraides pieslēgums ir nodrošinājis ātru interneta darbību. Pārējais bibliotēkas aprīkojums un mēbeles ir labā stāvoklī. Arī apgaismojums ir ļoti labs. Caurmērā bibliotēkas materiāli tehniskais stāvoklis vērtējams labi, jo tiek nodrošinātas apmeklētāju prasības un komforts.

Bibliotēkas bērnu un jauniešu nodaļījumā mēbeles un pārējais aprīkojums ir labā stāvoklī.

4.4. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā.

Bibliotēkas telpām nepieciešams remonts. Bibliotēkas vizuālo pievilcību varētu manīt tikai ar lielbudžeta projekta atbalstu (jāuzlabo grīdas segums ~120 m² platībā, jāremontē un jākrāso sienas. Sienās ir plaisas, pēc būvvaldes speciālistu domām- jāveic telpu iekšējā siltināšana, remonta tāme tika izstrādāta jau 2016. gadā). Remonta ietvaros vajadzētu arī padomāt par bibliotēkas pieejamību visām iedzīvotāju grupām. Šobrīd bibliotēka atrodas 2.stāvā un nav pieejama apmeklētājiem ar īpašām vajadzībām. Šī problēma pastāv jau daudzu gadu garumā, jo pašvaldība nav gatava piešķirt tik lielu finansējumu bibliotēkas remontam.

Sakarā ar VPVKAC atvēršanu, maijā tika veikts remonts bibliotēkas KAC zonā- apmēram 40m² ieklāts linolejs, nokrāsotas sienas un ievilkta elektroinstalācija.

5. PERSONĀLS

5.1. Personāla raksturojums

LNCB Sutru bibliotēkā strādā tikai bibliotēkas vadītāja uz pilnu slodzi.

Bibliotēkas vadītājam ir vidējā speciālā izglītība citā jomā. Lai pilnveidotu savas profesionālās iemaņas bibliotēkas darbā, darbiniece noklausījās un apmeklēja profesionālos, izglītojošos seminārus, mācības, konferences.

Paralēli bibliotēkas darbam bibliotēkas vadītāja strādā kā VPVKAC darbiniece.

5.2. Apbalvojumi un pateicības 2025. gadā nav saņemtas.

5.3. Finansējums personāla attīstībai

No Līvānu novada pašvaldības līdzekļiem atskaites periodā personāla attīstībai izlietoti 8 EUR dienas nauda pieredzes apmaiņas braucienam.

5.4. "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi":

N.p.k.	Organizētājs	Pasākuma nosaukums un galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde	Aktuāli jautājumi, 14.01., 6.02., 6.03., 8.05, 9.10	12-kopā	Klātienē
2.	KNAB	Interesu konflikta novēršanas pamatjautājumi	2h 30min	Attālināti
3.	LNB	Startējam lasītveicināšanas programmu-25.02.; Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā- 18.03; Lasīšana digitālajā laikmetā, rakstītā vārda spēks un bibliotēkas- 28.03	4 3h 30min 2	Attālināti

4.	Līvānu novada Centrālā bibliotēka	Seminārs Līvānu novada bibliotekāriem 27.02., 27.03., 24.04., 2.10.	25h 30min- kopā	Klātienē
5.	Latgales plānošanas reģions	Latgales kultūras programma	1	Attālināti
6.	Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde	Brīdini savējos, tev zvana krāpnieks	1	Attālināti
7.	Latgales Centrālā bibliotēka	Ieraugi krāpnieku slēpto nodomu	2	Attālināti
8.	VARAM	Apmācības darbam VPVKAC- 2.04., 10.04., 1.07., 25.11., 26.11., 27.11, 28.11.	23- kopā	Attālināti
9.	Balvu Centrālā bibliotēka	Latgales patība/ identitāte pētījumos	5h 30min	Attālināti
10.	Līvānu novada Centrālā bibliotēka	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Siguldu un Inčukalnu- 30.10.	11	Klātienē
11.	Līvānu novada Centrālā bibliotēka	Mākslīgā intelekta izmantošana darbam un radošumam- 24.11	3h 30 min	Klātienē
Kopā			96h 30min	

Atskaites periodā apmeklēti un noklausīti 26 (11 klātienē un 15 attālināti) dažādi profesionālās pilnveides pasākumi, kopā 96 stundas un 30 minūtes. No tām 23 stundas veltītas apmācībām darbam VPVKAC. Noklausoties tiešsaistes pasākumus, netiek izsniegti apliecinājumi, bet pozitīvi ir tas, ka arī attālināti varam iegūt daudz zināšanu un informācijas.

Ļoti vērtīgs bija pieredzes apmaiņas brauciens uz Siguldas pilsētas, Siguldas vidusskolas un Inčukalna bibliotēkām.

Siguldas bibliotēkas ir svarīgs sabiedrības mācību un kultūras centrs reģionā. Kopš 2021. gada, pēc administratīvi teritoriālās reformas, bibliotēka darbojas kā Siguldas novada bibliotēka ar vairākām struktūrvienībām pagastos. Bibliotēka aktīvi veicina mūžizglītību, rīko radošās darbnīcas, diskusijas, lekcijas un seminārus, kā arī sadarbojas ar bērnudārziem un skolām. Tā ir vieta, kur cilvēki dažādās vecuma grupās var satikties, mācīties un attīstīt savas prasmes. Bibliotēka īsteno projektus lasītprasmes veicināšanā.

Siguldas pilsētas vidusskolas bibliotēka darbojas kā atbalsts skolēnu un pedagogu izglītībai, piedāvājot piekļuvi daiļliteratūrai, nozaru literatūrai un periodikai, kā arī sniedz bibliotekāro un informatīvo atbalstu mācību procesam. Bibliotēka īsteno dažādas aktivitātes lasīšanas veicināšanai, piemēram, bibliotekārās stundas un izstādes. Bibliotēkā stundu starpbrīžos skolēni labprāt iet uz bibliotēku spēlēt dažādas prāta un lielformāta spēles.

Inčukalna bibliotēka- neliela, bet ļoti omulīga un interesanta ar āra lasītavu (namiņu). Gan bibliotēkas telpā, gan āra lasītavā daudz radošu spēļu, kur skolēni pēc stundām labprāt pavada laiku. Ļoti labi apmeklēta bibliotēka. Bibliotēka piedāvā grāmatu krājumu pieaugušajiem un bērniem un dažādus bibliotekāros pakalpojumus, kā arī novadpētniecības materiālus un izstādes. Rīko literārus pasākumus, lekcijas un izzinošas nodarbības. Bibliotēka sadarbojas ar Gaujas Kopienas centru.

5.5. Bibliotēkas darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā- bērnu un jauniešu apkalpošana.

Sutru pagasta teritorijā nav nevienas mācību iestādes, tātad sadarbība ar bērnudārziem, skolām nav vispār. Šī iemesla dēļ neesmu papildinājusi profesionālās zināšanas šai jomā.

5.6. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Problēmas personāla jautājumā radās tieši atskaites gadā, kad bibliotēkā atvēra Valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centru. Tīri fiziski rodas nepieciešamība pēc otra darbinieka, jo viena darbinieka bibliotēkā ir grūti vienlaicīgi vadīt bibliotēkas pasākumu un apkalpot KAC klientu. Pašvaldība pieņemt darbā otru darbinieku pagaidām nav plānojusi.

6. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

6.1. Galvenie rādītāji

6.2. "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	253	289	277	+14% -4%
<i>t. sk. bērni līdz 18g.</i>	43	38	32	-12% -16%
Bibliotēkas apmeklējums	4504	4081	4088	-9% =
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	514	507	378	-1% -25%
Virtuālais apmeklējums	18518	9633	20881	-48% +117%
Izsniegums kopā	10848	10087	11005	-7% +9%
<i>t. sk. grāmatas</i>	5180	4293	4211	-17% -2%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	5657	5784	6782	+2% +17%
<i>t. sk. bērniem līdz 18 g.</i>	358	319	197	-11% -38%

Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā	54	62	63	+15%	+2%
t. sk. bērni līdz 18 g.	50	47	44	-6%	-6%
Iedzīvotāju skaits	465	464	417	=	-10%

Dati par iedzīvotāju skaitu Sutru pagastā ņemti no Oficiālā statistikas portāla RIG010 datiem.

Bibliotēkas lietotāju skaits 2025. gadā ir samazinājies par 4%, tie pamatā ir bērni. Bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem apmeklētāju skaits ir samazinājies par 16%, jo daļa bērnu sasnieguši pilngadību, bet dzimstība ir zema. Līdz ar to arī apmeklējuma kritums par 25% grupā bērni līdz 18 g. v. Atskaites gads iezīmējas ar to, ka lielākoties skaitliskie rādītāji ir ar “-“ zīmi. Vislielākais pieaugums ir periodikas izsniegumam. Bet šo skaitli nosaka tas, kāda lasītāju mērķgrupa biežāk apmeklē bibliotēku. 2025. gadā tie bija sabiedriskajos darbos nodarbinātie bezdarbnieki un maznodrošinātie, kuri gandrīz katru darbdienu- pusdienlaikā vai pēc darba iegriezās bibliotēkā, lai palasītu avīzes un žurnālus.

Strauji samazinājies iedzīvotāju skaits pagasta teritorijā (-10%), bet tā varētu būt iepriekšējo gadu neprecīzā uzskaitē, jo dati tika ņemti no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes statistikas, kas tomēr ir neprecīza.

6.3. Esošo pakalpojumu pilnveide

Bibliotēkā sekoju, lai tiktu apmierinātas iedzīvotāju- apmeklētāju vajadzības:

- brīvi pieejams bibliotēkas krājums;
- pieejamas IT (datori, printeri u.c. tehnika);
- apmācības lietotājiem;
- konsultācijas;
- pieejamas datubāzes;
- mājīgas telpas;
- izstādes;
- pasākumu mērķgrupām;

- sadarbība ar vietējo kopienu u.c. pakalpojumi.

6.4. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

Jau no 2024. gada jūnija bibliotēkā darbojās pašvaldības klientu apkalpošanas centrs, bet no 2025. gada 1.oktobra darbojas Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs. Pagasta iedzīvotājiem šī ir ļoti laba iespēja saņemt dažādus pakalpojumus uz vietas pagasta bibliotēkā. Piemēram: samaksāt nekustamā īpašuma nodokli, apmaksāt citus pašvaldības sniegtos pakalpojumus, iesniegt iesniegumus, saņemt konsultācijas. Ļoti liels ieguvums ir tiem iedzīvotājiem, kuri kaut kādu apstākļu dēļ nevar atnākt vai atbraukt uz bibliotēku, šos iedzīvotājus var apkalpot mobilais klientu atkalpošanas centrs- speciāli aprīkots elektroautobuss.

Bibliotēka ir atvērta apmeklētājiem 5 darba dienas nedēļā. Brīvdiena- sestdiena un svētdiena

Bibliotēka turpina sniegt sekojošus bezmaksas pakalpojumus:

- ✓ iespieddarbu saņemšana uz mājām un izmantošana bibliotēkā;
- ✓ pieeja abonētājiem preses izdevumiem;
- ✓ datu bāzes „Letonika” piedāvājums;
- ✓ datu bāzes „News” piedāvājums;
- ✓ LNB- katalogi un datubāzes;
- ✓ novadpētniecības krājuma izmantošana;
- ✓ informatīvo un tematisko materiālu izmantošana;
- ✓ informācijas meklēšana internetā;
- ✓ informācijas ieguve uzziņu veidā;
- ✓ bezvadu interneta izmantošana;
- ✓ dokumentu kopēšana, drukāšana;
- ✓ kopēšana informācijas nesējos no datora;
- ✓ starpbibliotēku abonements (SBA);
- ✓ darbs ar programmām Word, Excel u. c.;
- ✓ konsultācijas krājumā pieejamo iespieddarbu un informācijas meklēšanā;
- ✓ iespēja piedalīties informatīvi izglītojošajos pasākumos;
- ✓ iespieddarbu pasūtīšana, rezervēšana elektroniski, telefoniski, klātienē bibliotēkā;
- ✓ Līvānu novada elektroniskā kataloga WEB PAC izmantošana;

Katru mēnesi tika izlikta plānotās tematiskās literatūras un informatīvo materiālu izstādes, saistītas ar svētku, atceres un atzīmējamām dienām; starptautiskajām atzīmējamajām dienām; gadskārtu svētkiem; nozīmīgiem vēsturiskiem notikumiem; krājumu popularizējošās pastāvīgās izstādes. Katru darbdienu tika izlikta aktuālas krājumu popularizējošās izstādes. Tāpat notika arī neplānoti pasākumi.

Bez literatūras izstādēm, bibliotēkā bija skatāmas arī rokdarbu, gleznu un dažādu citu darinājumu izstādes.

Piemēram: gads iesākās ar Rasmus Svīkles- Popovas foto izstādi “Dabas mirkļu mozaīka”;

Februārī- sociālās aprūpes centra “Rožlejas” darbinieču Ingas Pastares un Anitas Čodares rokdarbu izstāde;

Martā – seno grāmatu izstāde “Nezūdošās vērtības”, veltīta LG500;

Aprīlī- kafijas un tējas krūzīšu izstāde “Krūzīšu mode”;

Maijā Baznīcu nakts pasākumā Znotiņu baznīcā tika izveidota izstāde kardinālam Julijānam Vaivodam ‘Pirmais no mūsu tautas’, atzīmējot viņa 130. dzimšanas dienu;

Septembrī tika izveidots stilizēts ”Raina dzejas koks”, pie kura bibliotēkas apmeklētāji varēja piespraust lapu, bet vispirms uz tās uzrakstot savas iemīļotākās Raina dzejas rindas;

Septembra beigās izveidota rudens ziedu kompozīciju izstāde;

Oktobrī un novembrī apmeklētāji varēja aplūkot Ritas un Jāņa Vilcānu ceļojumu suvenīrus.

Decembrī- mākslinieces Ines Lark krāšņās gleznas “Dvēseles stāvokļi”.

Atskaites gadā notikuši arī dažādi pasākumi:

Janvārī bibliotēkā notika pasākums “Paldies!”. Šajā pasākumā apsveicu bibliotēkas čaklākos lasītājus un atsaucīgākos apmeklētājus;

Martā bibliotēkā seniori mācījās rīkoties ar i-banku un e-adresi;

Aprīlī rīkoju Lielo sestdienas talku kardināla Julijana Vaivoda piemiņas vietā Sutru pagasta “Bernānos”, kurā piedalījās gan pagastu apvienības pārstāvji, gan bibliotēkas apmeklētāji;

Maijā- kopā ar Znotiņu draudzes aktīvistiem un Sutru kultūras namu rīkojām Baznīcu nakti;

Jūnijā- ar spēlēm, atrakcijām, rabarberu ēdieniem un dzērieniem aizritēja Rabarberu svētki;

Septembrī- pasākums senioriem “Mans pirmais 1.septembris”, dalīšanās atmiņu stāstos par skolas gadiem.

Oktobrī Valsts valodas dienā rīkoju skaļās lasīšanas pēcpusdienu. Lasījām fragmentus no bibliotēkas krātovē pieejamām vecākajām grāmatām per godu LG500.

Novembrī notika pasākums “Ceļojumu valdzinājums”. Tikšanās ar pagasta aktīvākajiem ceļotājiem, bet ceļojumu piedzīvojumos varēja dalīties visi pasākuma apmeklētāji.

Visu gadu bibliotēkā turpinājās, “Zero Waste Latvija” akcija, kur cilvēki var atnest sev nevajadzīgas, bet labas mantas, preces, (celtniecības materiālu pārpalikumu, elektropreces, traukus u.c. lietas). Vieni atnesa uz bibliotēku mantas, citi bija priecīgi tās iegūt savā īpašumā!

Informācija par dažādām bibliotēkas aktualitātēm un jauno grāmatu saraksts pieejams informācijas stendā, informācija- facebook.com Sutru bibliotēkas profilā.

Ikdienā tiek sniegtas lietotājiem pēc individuāla pieprasījuma nepieciešamās konsultācijas un uzziņas. Bibliotēkāra palīdzība darbam ar datoru un internetu svarīga ir gados vecākiem cilvēkiem, bet to lūdz arī vidējās paaudzes cilvēki. Joprojām tiek sniegta palīdzība: veicot maksājumus, veicot darbības EDS u.c.

Lai bibliotēka būtu pievilcīgāka apmeklētājiem, regulāri tiek mainīts interjera noformējums atbilstoši katra mēneša aktualitātei vai gadalaikam.

6.8. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti

Bibliotēka piedāvā vairākas iespējas kā sabiedrība varētu paust savu viedokli par iestādes darba organizāciju, pakalpojumu pieejamību un darba kvalitāti. Ikdienā apmeklētāji var uzdot jautājumus klātienē. Ja kāds vēlas palikt anonīms, savu viedokli rakstiskā veidā var atstāt pie ieejas durvīm speciāli ierīkotā, aizslēdzamā jautājumu, sūdzību un ierosinājumu kastītē. No apmeklētāju anketām uzzinu, kādus iespieddardbus labāk lasa. Pamatā tie ir dzīvesstāsti, kriminālromāni, vēsturiskie romāni, humors. Vadoties pēc anketām tiek pasūtīta periodika un komplektētas grāmatas. Anketās tiek izteikti viedokļi arī par pasākumiem. Vairākumu apmierina bibliotēkas un sadarbības partneru rīkotie pasākumi.

6.9. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēka nav pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem. Uzbrauktuve ir tikai līdz ieejas ārdurvīm, bet bibliotēka atrodas ēkas otrajā stāvā.

6.11. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.), tematiskie pasākumi

Atskaites gadā atsevišķas mērķgrupas īpaši netika izdalītas, rīkotie pasākumi bija pieejami visām mērķgrupām. Tomēr Sutru bibliotēkā uz pasākumiem galvenokārt ierodas seniori, maznodrošinātie iedzīvotāji un invalīdi. “Parādniekiem”, kā katru gadu, tika atgādināts par laikā nenodotajiem iespieddarbiem- mutiski klātienē, telefoniski, elektroniski; bezdarbnieki, mazturīgie un mājsaimnieces saņēma individuālas konsultācijas informācijas meklēšanā un e-pakalpojumu izmantošanā; nodokļu maksātājiem palīdzēju ar individuālajām konsultācijām VID un VSAA mājas lapu izmantošanā, vairāk sāka interesēties par portāla “latvija.lv” izmantošanas iespējām jeb e-adresi. Seniori sev interesējošos jautājumus nāk noskaidrot uz bibliotēku klātienē. Uzņēmēji bibliotēkas pakalpojumus darba vajadzībām neizmanto.

Bibliotekārei ir izveidojusies ļoti cieša sadarbība ar pagasta senioru kopu. Bibliotēkā, vismaz 2 reizes mēnesī, sanāk aktīvākie pagasta seniori, lai apspriestu savus plānus. 2025. gada janvārī kopīgi sarīkojām bijušā kolhoza “Nākotne” kolhoznieku balli, kura bija kupli apmeklēta. Jūlijā palīdzēju noorganizēt ekskursiju senioriem uz Cesvaines pili. Pa ceļam seniori apmeklēja privāto rokdarbu muzeju un kazu fermu. Kazu fermā iepazinās ar dažādiem kazu audzēšanas knifem un degustēja no kazu piena gatavotos daudzveidīgos produktus. Vēl jāizceļ 3 bibliotēkas rīkotie pasākumi- “Rabarberu svētki”, “Mans pirmais 1.septembris” un “Ceļojumu valdzinājums”, kuros seniori iesaistījās ar milzīgu entuziasmu, pat bez īpaša ielūguma, uzzinot no facebook Sutru bibliotēkas profilā izvietotajiem paziņojumiem par pasākumiem, paziņoja “Mēs būsim!”. Un šeit ir runa ne tikai par savējiem- pagasta senioriem, bet par Līvānu novada senioru apvienības “Līvānu Pīlādzis” biedriem! Tāpēc esmu neizsakāmi gandarīta par ciešo, radošo sadarbību ar Līvānu novada senioriem. Un vēl- vairākkārt no viņiem esmu dzirdējusi iedvesmojošus vārdus “Nu, tagad mēs esam deklarēti Sutru bibliotēkā!” Protams, ļoti patīkami.

6.12. Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

Lai uzlabotu pagasta iedzīvotāju dzīves kvalitāti, bibliotēkā tiek nodrošināta piekļuve informācijai un palīdzu to atrast, izvērtēt un izmantot. Telefoniskas uzziņas un informācija atskaites gadā sniegtas ļoti maz, jo lielākā daļa iedzīvotāju prot atrast informāciju viedierīcēs. Tomēr gada laikā sniegtās uzziņas ir dažādas, piem. bankas debetkartes aktivizēšana, bankas kodu kalkulatoru lietošana, autobusu kustības grafiki, informācija no sludinājumiem presē, iestāžu darbalaiki, pašvaldības un kultūras pasākumu informācija u.t.t., kapusvētku un svecīšu

vakaru datumi un laiki. Dažiem apmeklētājiem vēl aizvien ir grūtības orientēties dažādu valsts iestāžu mājas lapās.

Atbildes tiek meklētas preses izdevumos, internetvietnēs, arī krājumā. Uzziņas nodotas mutiski, telefoniski, elektroniski.

Informācijas un konsultēšanas darbs e- pakalpojumu jomā pārsvarā tiek sniegts gados vecākiem cilvēkiem, bezdarbniekiem un invalīdiem, kam ikdienā ir mazāka saskare ar IT. Konsultācijas un apmācības nesniedzu grupām, bet individuāli. Savukārt konsultācijas informācijas meklēšanā bibliotēkas krājumā sniegtas ieinteresētajiem lasītājiem, pārzināt nozaru literatūras dalījumu.

6.13. Bibliotēkas izglītojošā darbība

Izglītojošais darbs bibliotēkā ir diezgan būtisks. Cenšos apmeklētājiem sniegt zināšanas gan IT lietās, gan veicināt izpratni par literatūru un kultūru. Marta mēnesī notika apmācības e-adreses izveidošanā un lietošanā senioriem un maznodrošinātajiem iedzīvotājiem. Dažiem apmeklētājiem individuāli mācīju darboties internetbankā, diemžēl laukos ir cilvēki, kuriem arī šo zināšanu nav. Pie izglītojošā darba es pieskaitu arī lasīšanas veicināšanas pasākumus, jo skaļā lasīšana Sutru bibliotēkā ir iecienīta. Ar apmeklētājiem ikdienā daudz diskutējam par pieejamo informāciju gan saskarsmē ar cilvēkiem, gan mediju telpā.

6.14. Medijpratība

Tā kā bibliotekāre pazīst visus savus apmeklētājus un zina viņu nostāju pret dažādām ziņām un ziņu avotiem, tad par ziņu patiesumu tiek runāts individuāli ar apmeklētāju vai nelielās interešu grupās. Tiek piedāvāts iepazīties ar uzticamiem informācijas avotiem, bet sociālie tīkli ir vispievīlīgākie un šīs ziņas tiek uztvertas kā patiesas. Reizēm ļoti grūti apmeklētāju pārliecināt, ka sociālo tīklu informācija lielākoties ir nepatiesa. No tā secinu, ka vēl joprojām iedzīvotājiem ir grūtības kritiski domāt un izvērtēt informāciju.

6.15. Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Tāpat kā visas novada bibliotēkas, arī Sutru bibliotēka strādā ar BIS ALISE, apkalpojot bibliotēkas apmeklētājus. Lietotājiem ir iespēja attālināti pasūtīt, rezervēt, pagarināt termiņus grāmatām, periodikai un citus bibliotēkā pieejamos resursus. Kaut gan lauku iedzīvotāji šo iespēju izmanto reti.

“Autorizēti lietotāji”

	(2023)	(2024)	(2025)	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
Aktīvie lietotāji kopā	253	289	277	+14% -4%
Autorizētie lietotāji kopā	54	159	169	+194% +6%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	6	4	65	-50%

6.16. Iekšzemes un starptautiskais SBA:

“SBA rādītāji”

SBA	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	20	49	
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	7	3	2

2025 gadā praktiska nav izmantots SBA. Tam par iemeslu ir pieprasījuma trūkums, esam iztikuši ar saviem krājuma resursiem. 2 grāmatas tika nosūtītas uz Rudzātu bibliotēku. Vēl viens iemesls varētu būt bibliotēkas neērtais ģeogrāfiskais attālums līdz citām novada bibliotēkām, tas ir grāmatu pārvadāšanas jautājums. Bibliotēkas izmanto SBA, kur visātrāk var saņemt pieprasījumu.

6.17. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Strādājot ar apmeklētājiem rodas arī dažādas problēmas: lielākā no tām laikam tomēr ir laikā nenodotas grāmatas (galvenokārt bērniem, pieaugušie ir disciplinētāki). Tā kā saziņa un komunikācija ar lasītājiem ir laba, tad lielākoties grāmatu lasīšanas termiņus lūdz pagarināt.

7. KRĀJUMS

7.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma komplektēšana un organizācija ir viena no bibliotēkas darba organizācijas prioritātēm. Atskaides gadā krājums tika komplektēts 13 reizes (veidoti 13 sūtījumi). Galvenokārt grāmatas tiek pirktas “VIRJA LK” SIA izbraukuma tirdzniecībā. Atskaides gadā tika izmantota iespēja iegādāties grāmatas izbraukuma tirdzniecībā Līvānu novada Grāmatu svētkos. Sadalījums pēc piegādātājiem ir sekojošs:

Piegādātājs	Eksemplāri	Par summu €
Latgales kultūras centra izdevniecība	3	17.00
VIRJA LK, SIA	72	856.90
Latvijas Pasts, VAS	187	0.00
Sākotnēja atzīšana	9	20.00
Projekts “Grāmatas publiskajām bibliotēkām”	10	108.30
Jumava, SIA	10	99.63
Apgāds Zvaigzne ABC, SIA	8	94.75
Latvijas Mediji, AS	4	48.00
Kopā :	303	1244.58

Komplektēju grāmatas atbilstoši lasītāju interesēm un pieprasījumam, izskatot apmeklētāju anketas un runājot ar aktīvākajiem lasītājiem. Literatūru iegādājos valsts valodā, jo krievvalodīgo lasītāju ir ļoti maz un viņi lasa arī valsts valodā. Seriālizdevumi abonēti tā, lai aptvertu dažādas nozares- lauksaimniecību, mājsaimniecību, kulināriju un veselību, vēsturi, atpūtu, ceļojumus (kopā 9 izdevumi). 2025. gadam abonētā periodika: laikraksts- Vietējā

Latgales Avīze un žurnāli- 100 Labi Padomi, A12- Ceļš Uz Latgali, Ieva, Ievas Stāsti, Ievas veselība, Lauku māja, Mans Dārzs, Praktiskais Latvietis.

7.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1646	1040	1695
<i>t. sk. grāmatām</i>	1099	678	1099
<i>t.sk. bērnu grāmatām</i>	243	108	95
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	547	362	596
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	3.54	2.24	3.85
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1739	1182	1840

Pēc 2024 gadā piešķirtā pieticīgā finansējuma krājumam, tas 2025. gadā ir atgriezies 2023. gada līmenī. Projektā “Grāmatas publiskajām bibliotēkām” saņemtas 10 grāmatas par summu 108 EUR, tāpat arī saņemtas 9 grāmatas kā dāvinājums.

7.3. Krājuma rādītāji:

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	356	328	303
<i>t.sk. grāmatas</i>	116	91	116
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	77	54	57
<i>t. sk. bērniem</i>	37	24	12
Izslēgtie dokumenti	659	655	439
Krājuma kopskaits	9073	8746	8610
Grāmatu krājuma apgrozība %	66	55	55
Periodisko izdevumu apgrozība %	471	599	640

2025. gadā jaunieguvumi par 25 eksemplāriem mazāk. Grāmatu cenas ar katru gadu pieaug, tādēļ ar piešķirto finansējumu, nevar iegādāties pietiekoši daudz grāmatu. Tieši šī iemesla dēļ nākas uzklaut pārmetumus, ka ir pārāk maz jaunu grāmatu, bet esošās lasīt nevēlas. Bibliotēkai tika uzdāvinātas 9 grāmatas, bet LNB projektā “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” saņemtas 10 vērtīgas grāmatas. Grāmatu krājuma apgrozības rādītāji vienādi ar 2024. gada rādītājiem, bet lielāko apgrozību veicina uz vietas lasītā periodika. Periodikai arī apgrozījums palielinājies par 7%. Jau 2024. gada jūnijā bibliotēkā atverot Pašvaldības klientu apkalpošanas centru, arī lasītāju skaits pieauga. 2025. gadā šī tendence turpinās, bet apmeklētājiem tomēr iecienītāka ir periodika.

Pārskata periodā norakstīti 439 iespieddarbi- 204 nolietoto grāmatas t.sk. 35 bērnu grāmatas, 235 seriālizdevumi.

7.4. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā.

Atskaites gadā iegādāti 12 iespieddarbi bērniem par summu 94.58 EUR. Bērnu auditorijai iegādātās grāmatas par 12 vienībām ir sarukušas salīdzinoši ar 2024. gadu. Bērnu un jauniešu literatūras krājuma papildinājums 2025. gadā sastāda 10% no kopējā grāmatu iepirkuma. Gadu iepriekš 26% no kopējā iepirkuma. Tā kā bērnu un jauniešu apmeklējums bibliotēkā ir strauji samazinājies, tad arī grāmatu iegādē tas atspoguļojas. Tie bērni, kuri vēl lasa, lielākoties ir vidējā skolas vecuma bērni, tāpēc arī grāmatas vairāk iegādātas tieši šai vecuma grupai. Iegādātas ir arī dažas pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem domātās kvalitatīvas un krāsainas grāmatas. Vidēji uz vienu attiecīgā vecuma lasītāju iegādātas 0,3 grāmatas (pieaugušajiem 0,3 grāmatas) un iztērēti 2.25 EUR (pieaugušajiem- 2.83). Tātad- bērnu un jauniešu jaunieguvumu skaits uz vienu lietotāju ir vienāds ar pieaugušajiem. Iztērētie finanšu līdzekļi jaunieguvumu iegādei uz vienu reģistrēto lietotāju bērniem un jauniešiem pret pieaugušajiem arī ir mazliet mazāks.

7.5. Datubāzes:

Abonētās tiešsaistes datubāzes (t. sk. ar piekļuvi ārpus bibliotēkas telpām) Bibliotēkā izmantojamas datubāzes- “Letonika”, “News”, “Latvijas Filmas”, 3td e-grāmatas, kā arī LNB katalogs un datubāzes, Līvānu novada bibliotēkas kopkatalogs. Laikrakstu datubāzei un “Latvijas filmas” nav piekļuves ārpus bibliotēkas telpām, jo piesaistītas bibliotēkas datoru IP adresēm. Pārējās datubāzes var izmantot attālināti, izmantojot lietotājiem piešķirtos lietotājmācību un paroles.

Pašu veidotu datu bāzu nav.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Datubāze	2023		2024		2025	
	skatījumi	sesijas	skatījumi	sesijas	skatījumi	sesijas
Letonika	297	267	458	331	407	345
News			10	9	14	9

Redzot Letonikas statistiku ir vērojama viļņveidīga tendence. Mazāk skatījumu, vairāk sesiju. Ziņu datubāzi News neviens no bibliotēkas apmeklētājiem neizmanto un arī uzrunājot

iedzīvotājus, atsaucību neesmu sagaidījusi. Ziņas iegūst plašsaziņas līdzekļos. Pati datubāzi news.lv izmantoju novadpētniecības materiālu iegūšanai.

7.6. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Datubāzu popularizēšana lasītājiem veikta individuālās pārrunās.

Krājums tiek popularizēts individuālajās pārrunās; tiek izliktas izstādes, kas popularizē latviešu un cittautu autoru darbus; informatīvās izstādes; izstādes, kas popularizē kādu noteiktu tematu; kas popularizē kādu noteiktu literatūras žanru; visu gadu pieejama jaunieguvumu pastāvīgā izstāde; pēc katras komplektēšanas pielikts jaunieguvumu saraksts pie informācijas stenda bibliotēkā.

7.7. Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Dotajā programmā atskaites periodā bibliotēka saņēmusi 10 grāmatas par kopējo summu 108.30 EUR. Šīs grāmatas tiek popularizētas tieši tāpat kā pārējais krājums- izstādes, informācija sociālajos tīklos. Arī izsnieguma biežums ir līdzīgs kā pārējiem jaunieguvumiem.

7.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Atskaites gadā ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas tika risinātas. Lasītāji pieprasa jaunas grāmatas. Krājumā esošās lasa kūtri.

8. Darbs ar bērniem un jauniešiem

8.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem apmeklējums (378) salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir samazinājums par 129 apmeklējumiem. Tas ir par 25% mazāk nekā 2024. gadā. Bērni izaug un bibliotēka viņiem vairs nav tik aktuāla, jo lielāki bērni, jo retāk viņi apmeklē bibliotēku. Skolas periodā uz bibliotēku atnāk tad, kad skolā ir ieteikts izlasīt kādu konkrētu grāmatu. Vasaras mēneši sastāda lielāko apmeklējumu skaitu. Tad pie vecvecākiem un radiem uz vasaras brīvdienām ierodas bērni no pilsētām.

Pagasta teritorijā nav skolas, bērni mācās Rožupes, Rudzātu, Preiļu u.c. skolās. Līdz ar to bibliotēkai nav pastāvīgas sadarbības ar skolu. Ja agrāk, skolas vecuma bērni bibliotēkā intensīvi izmantoja datorus, tad tagad tas notiek reti, jo lielākoties visiem bērniem ir mobilie telefoni, planšdatori vai datori. Daži uz bibliotēku atnāk, lai pieslēgtos WiFi. Tā kā vasarā ir intensīvāks bērnu un jauniešu apmeklējums bibliotēkā tad arī palielinās grāmatu izsniegums bērniem, bet tas 2025. gadā ir zemāks par 38% nekā 2024.gadā. Atskaites gadā vērojama tendence, ka savam priekam bērni lasa ļoti maz, lielākā daļa- skolā ieteikto literatūru.

Bibliotēkā reģistrēti 32 lietotāji vecuma posmā “bērni un jaunieši”. Tie ir 12% no kopējo lietotāju skaita.

Bērniem un jauniešiem bibliotēkā ierīkota atsevišķa zona. Grāmatas plauktos izvietotas bērniem pieejamā augstumā. Šajā zonā izvietoju arī bērnu auditorijai paredzētās izstādes. Bērnu zona ir aprīkota ar paklāju, galdiņu un soliņiem. Neiztrūkst arī rotaļlietas, ar vecākiem vai vecvecākiem atnākušie mazuļi te jūtas ļoti omulīgi. Nereti nāk ar savām rotaļlietām un izmanto bibliotēku kā vietu, kur vienkārši pavadīt laiku spēlējoties, kamēr pieaugušie izvēlas iespieddarbus, aplūko izstādi vai atnākuši uz pasākumu. Uz bibliotēku brīvo laiku pavadīt nāk jaunākā skolas vecums bērni. Viņi pamatā spēlē bibliotēkas krājumā pieejamās spēles. Te vēlos piebilst, ka šis aktīvais apmeklējums ir tikai vasaras mēnešos un skolas brīvlaikā, mācību gada laikā bērni no skolām un dažādām ārpusklasses nodarbībām atgriežas mājās vēl, kad bibliotēka jau slēgta.

8.2. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Pirmskolas vecuma bērni bibliotēkā ierodas kopā ar vecākiem, vecvecākiem vai vecākajiem brāļiem un māsām, mazuļiem tiek parādīts un pastāstīts, kur atrodas viņu vecumam atbilstošas grāmatas un spēles. Viņi labprāt aplūko bilžu grāmatas, spēlējas ar rotaļlietām. Skolas vecuma bērniem bibliotēkas izmantošanas prasmes un iemaņas tiek attīstītas individuāli. Viņiem tiek skaidrots par krājuma sadalījumu un izvietojumu, pēc kādām metodēm orientēties, lai sameklētu grāmatu krājumā. Tomēr, lai kāda vecumu būtu bērns, vienmēr lasīšanai izvēlas ilustrētāko, jaunāko, skaistāko grāmatu.

Bērni internetvidē orientējas ļoti labi.

Bibliotēkā ir pieejamas spēles dažādu vecumu bērniem, spēles tiek izsniegtas arī uz mājām.

Atskaites gadā bērniem atsevišķi tika rīkots tikai viens pasākums. Jūlijā bērni pulcējās pasākumā – “Bibliotēkas detektīvs”. Pasākumā programmā bija ātrlasīšana, viktorīna par grāmatu varoņiem, grāmatu varoņu zīmēšana, mīklu minēšana, vārdu spēles u.c. aktivitātes.

Pasākumā ieradās dažādu vecumu bērni, līdz ar to bija nepieciešams ātri pielāgoties situācijai un bērnus sadalīt vecuma grupās. Pasākums izdevās jautrs un atraktīvs.

Bērniem bija iespēja apmeklēt kopējos pasākumus un izstādes.

Pasākumā “Paldies”, kurā bibliotekāre pateicās saviem labākajiem apmeklētājiem, piedalījās gan bērni, gan pieaugušie.

Bērni un jaunieši ar interesi aplūkoja seno grāmatu izstādi “Nezūdošās vērtības”, kura bibliotēkā bija marta mēnesī. Septembrī bērni un jaunieši varēja uzrakstīt uz “lapas” Raiņa dzejas rindas un piespraust “Raiņa dzejas kokam”, ar lielu interesi bērni aplūkoja arī Ritas un Jāņa Vilcānu ceļojumu suvenīrus.

8.3. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Lasīšanas veicināšanas jomā ar bērniem strādāju ik reizi, kad saņemtu jaunu sūtījumu. Kad bērni ierodas bibliotēkā, īsumā tiek izstāstīts par grāmatu saturu, dizainu, uzzinu kāda satura grāmatas viņiem interesē. Vienmēr ir izlikta jaunāko grāmatu izstāde.

8.4. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Tā kā Sutru pagasta teritorijā nav skolas, bērni mācās skolās ārpus pagasta. No skolām viņi atgriežas vēlu, līdz ar to skolēni neapmeklē bibliotēku, tikai skolas brīvlaikā un vasaras mēnešos. Tad arī organizētajos pasākumos parasti iesaistu vietējos bērnus. Pagastā deklarēto bērnu skaits ir mazliet pieaudzis, bet bibliotēku dažādu iemeslu dēļ neapmeklē. Daži sasniedz pilngadību, bet pusaudži uz bibliotēku nāk reti jo viņu prioritātes ir mobilās ierīces. Bibliotēku pārsvarā apmeklē jaunākā skolas vecuma bērni, bet aktīvāk lasa vidējā skolas vecuma bērni- viņi bibliotēkā iegriežas retāk, bet lasa skolā ieteikto literatūru. Tikai šī iemesla dēļ uz bibliotēka atnāk arī vecāko klašu skolēni.

9. NOVADPĒTNIECĪBA

9.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Novadpētniecības darbs ir materiālu, par Sutru pagastu un novadniekiem, apkopošana, tematisko mapju papildināšana, uzglabāšana un to pieejamības nodrošināšana Sutru bibliotēkas novadpētniecības krājumā un arī elektroniskā veidā LNCB veidotajā datu bāzē “Līvānu novads”.

Atskaides gadā tika pārskatīti visi Līvānu novada izdevumi “Līvānu novada vēstis” un “Vietējā Latgales avīze” uz Sutru pagastu attiecināmā informācija pievienota datu bāzei “Līvānu novads”. Materiāli meklēti arī dažādās interneta vietnēs- Latgales dati, news.lv, u.c., filmētie materiāli- youtube.com

Novadpētniecības krājums ir brīvi pieejams apmeklētājiem.

9.2. Novadpētniecības krājums:

- ✓ Komplektēšana, ietverto materiālu veidi

Krājums tiek komplektēts ar: plašsaziņas līdzekļos un informatīvajos izdevumos publiskoto materiālu kopijām par Sutru pagastu, Līvānu novada pagastu apvienību, citām pagasta institūcijām, iedzīvotājiem un novadniekiem; pagasta iedzīvotāju atmiņu stāstījumiem; materiāliem un fotogrāfijām par bibliotēkā notikušajiem pasākumiem; fotogrāfijām no citiem pagastā notikušajiem pasākumiem; slēgtās Sutru pamatskolas iegūtajām balvām, fotogrāfijām, u.c. materiāliem.

- ✓ Krājuma organizācija un glabāšana

Pārkopētie publicētie materiāli novadpētniecības krājumā sagrupēti mapēs pa atsevišķiem tematiem. Materiāli par novadniekiem- Kardinālu Julijanu Vaivodu, skolotāju un publicistu Antonu Rusiņu un slēgto Sutru skolu izvietoti pastāvīgajās izstādēs. Izveidotas un tiek papildinātas vēl citas dažāda satura mapes, saistībā ar mūsu pagastu: arhitektūras pieminekļiem- zemnieku sēta “Šultes”, pirmā tautskola Latgalē, Znotiņu draudze un katoļu baznīca, Sutru pamatskolas bērnu radošie darbi, Pirmā pasaules kara upuru kapavieta, Sutru pagasta iedzīvotāja atmiņu stāstījums par to, Preiļu muzeja materiāli- fotogrāfijas līdz 1940. g., informācija par kolhoziem un to vadītājiem no 1951. g., fotomateriāls- 2005. g. pavasara palu laikā, pagasta iedzīvotājas atmiņu stāstījums. Vēl arī novadnieku mapes: nacionālais partizāns Nikodems Prikulis, aeronautikas un kosmonautikas pētnieks Jānis Vilcāns, diriģents Jānis Gercāns, Vārkavas pagasta vecākais no Sutriem 20.gs. 30-tajos gados Antons Prikulis,

dzejnieks Jānis Znūtiņš, akadēmiķi Aleksandrs un Vladimirs Kovaļevski, militārais darbinieks Ferdinands Plikšs- Plikše, arhitekts Jāzeps Vaivods, lauksaimnieks Leons Berģs, izglītības darbinieks Izidors Meikšāns, publicists Kazimirs Znotiņš, gleznotājs Jānis Plivda.

Krājumā ir fotogrāfijas, kas iegūtas projekta “Pa Sutru pagasta krucifiksu ceļu” ietvaros.

Novadpētniecības krājums atdalīts atsevišķi no pārējā krājuma, ir viegli pieejams un parocīgi izmantojams apmeklētājiem.

- ✓ Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Šī brīža krājuma vizuālais stāvoklis ir labs. Materiāli, kas glabājas mapēs, ievietoti kabatiņās. Mapēs regulāri pievienoju jaunu informāciju.

- ✓ Izmantojums

Par novadpētniecības materiāliem biežāk interesējas tie cilvēki, kuri vairs pagastā nedzīvo, bet viņus aizrauj dzimtā pagasta vēsture. Tiek izcilāti un lasīti gandrīz visi materiāli, jo cilvēkos tas rada nostaļģiskas atmiņas, daudz interesenti publikācijās var ieraudzīt paši sevi, vieni par to nemaz nav zinājuši, citi nozaudējuši vecās publikācijas. Materiālus izmanto arī kultūras nama darbinieki vēsturisku datu precizēšanai.

9.3. Novadpētniecības darba veicināšana

Bibliotēkā bija skatāmas pastāvīgās izstādes:

“Pirmais no mūsu tautas”- novadniekam Kardinālam Julijānam Vaivodam;

“Katram sava garša, katram sava īpatnība”- novadniekam skolotājam, publicistam Antonam Rusiņam. Bibliotēku nedēļas ietvaros bibliotēkā notika lasījumi no Antona Rusiņa grāmatām un publikācijām.

“Sutru skola atmiņās”- slēgtās Sutru skolas relikvijas

“...pagātne satiekas ar tagadni”- fotogrāfiju izstāde.

Baznīcu nakts ietvaros Znotiņu baznīcā maijā tika izveidota izstāde par godu kardinālam Julijanam Vaivodam pieminot viņa 130.dzimšanai dienu.

9.6. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Sutru bibliotēkai, sadarbībā ar Sutru kultūras namu un Līvānu novada pagastu apvienību, turpināt iepriekš iesākto darbu novadpētniecība jomā. Sadarboties ar valsts nozīmes Latgales tautas celtniecības arhitektūras pieminekļa- zemnieku sēta “Šultes” īpašniecēm, rīkojot dažādus gadskārtu pasākumus sētas pagalmā.

Veikt pagasta kultūrvēsturisko pieminekļu un piemiņas vietu iezīmēšanu dabā ar norādēm.

Turpināt organizēt Baznīcu nakti Znotiņu Dievmātes Romas katoļu baznīcā.

Bibliotēkai ir nepieciešamība iegādāties izstāžu standus (kastes ar stikla virsmu), jo bibliotēkā glabājas unikālas kardināla Julijana Vaivoda privātās relikvijas.

10. PROJEKTI

2025. gadā nekādi bibliotēkas projekti netika īstenoti.

11. PUBLICITĀTE

12.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Bibliotēkai, tāpat kā pārējām novada bibliotēkām, ir izstrādāts jauns logo. Ar šo identitāti publicējamies sociālajos tīklos, afišās u. c informatīvajos materiālos.. Bibliotēkas publicitāte ir arī norādes pie autoceļa “Līvāni- Preiļi” pagriezienos uz Sutru ciematu. Pie administratīvās ēkas ārsienas ir norāde par bibliotēkas darba laiku, par to, ka te iespējami e-pakalpojumi, un ka pieejams Wi-Fi. Ārpusē zaļajā zonā atrodas metāla stends, kur var iepazīties ar bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem un aktuālākajiem jaunumiem. Pie ieejas durvīm bibliotēkā atkārtoti uzlikta norāde par darba laiku Pie durvīm un stendos uzlieku arī pasākumu afišas un citu īslaicīgi aktuālu informāciju.

Bibliotēkā ir pārvietojams stands informācijas izvietojšanai. Aktuālu informāciju dažreiz arī uzrakstu uz magnētiskās tāfeles, ko pēc tam viegli nodzēst. Lai publiskotu informāciju par jaunieguvumiem, ievietoju informāciju sociālajos tīklos Sutru bibliotēkas profilā.

Par notiekošajiem pasākumiem cilvēkus informēju tiekoties klātienē, telefoniski, izmantoju sociālos tīklus, afišas. Novērots, ka visefektīvākais līdzeklis ir individuālās vai telefoniskās sarunas, šobrīd arī sociālie tīkli.

Ik gadu tiek atjaunots bibliotēkās buklets ar svarīgāko informāciju. Ziņas par paredzētajām mēneša aktivitātēm- izstādēm un pasākumiem redzamas informācijas standos bibliotēkā un ieejot pa ārdurvīm. Informācija par pasākumiem bibliotēkā ir iesniegta LNCB un sociālajos tīklos "facebook.com" Sutru bibliotēkas profilā.

12.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

Bibliotēkas informācija ir publiskota vietnē www.facebook.com, par jaunākajām grāmatām, pasākumu afišas, informācija par notikušajiem pasākumiem, par izstādēm, akcijām, apsveikumi un cita informācija. Atskaites gadā izveidotas un publicētas 83 saturvienības.

12.3. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Šobrīd problēmu nav. Facebook.com Sutru bibliotēkas profilam seko atbilstoši izveidotajai un ieliktajai informācijai, tās aktualitātei un noformējumam.

13. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

13.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Sadarbībā ar LNCB veicu konsultatīvo un metodisko darbu. Tiek apmeklēti organizētie semināri un citas izglītojošās aktivitātes. Ar pārējām novada bibliotēkām arī ir izveidojusies laba sadarbība. Ar kolēģēm konsultējamies profesionālajos jautājumos, izmantojam SBA apmaiņas fondu.

Sadarbība ar citām iestādēm 2025.gadā ir notikusi novada līmenī. Svarīga ir komunikācija ar pašvaldību- Līvānu novada pašvaldību un Līvānu novada pagastu apvienību.

Šobrīd, kad bibliotēkā darbojas VPVKAC, ir cieša sadarbība ar Līvānu novada KAC un personāldaļas darbiniekiem, lai pēc iespējas labāk apmierinātu iedzīvotāju vajadzības.

Tiek apmeklētas (noklausītas) Līvānu novada Kultūras, tūrisma un sporta pārvaldes rīkotās iestāžu vadītāju sanāksmes.

Ar novada pašvaldību saista dokumentācijas kārtošana un finanšu lietas.

Ar Līvānu novada pagastu apvienību- tiek risināti transporta, saimnieciskie un komunālie jautājumi. No apvienības puses ir interese par bibliotēkas darba organizāciju .

Sadarbojos ar Sutru kultūras namu.

12.2. Sadarbība pagasta ilgtspējas mērķu un virzienu īstenošanā.

Sadarbībā ar Sutru pagasta senioru kopu tika noorganizēta ekskursija senioriem uz Cesvaines pili.

Sadarbojoties ar pagasta iedzīvotājiem, tika nodrošināti materiāli izstādēm.

12.5. Bibliotēkās interešu aizstāvības darbs.

Bibliotēkas interešu aizstāvēšana ir ikdienas darbs. 1. Tā ir sadarbība ar novada Centrālo bibliotēku un filiālbibliotēkām. 2. Saglabāt komunikāciju ar Līvānu novada pašvaldību un visām tās institūcijām. 3. Iekļauties vietējā kopienā. 4. Sabiedrības informēšana par notiekošo bibliotēkā- par izstādēm, pasākumiem u. c bibliotēkas aktivitātēm. Tas, ko bibliotēkas dara ikdienā, arī ir interešu aizstāvība. Katrs bibliotekārs cenšas savu darba vietu un vidi uzturēt tādā līmenī, lai apmeklētājs vienmēr justos labi.

12.6. Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā.

Sutru bibliotēka un kultūras nams sadarbībā iesaistās kā viena puse, jo abas institūcijas esam ieinteresētas novadpētniecības izpētē. Turpinām sadarboties ar Valsts nozīmes Latgales tautas celtniecības arhitektūras pieminekļa- zemnieku sēta "Šultes" īpašniecēm par pasākumu izvešanu objekta teritorijā, sadarbojamies ar Znotiņu Dievmātes Romas katoļu baznīcas draudzi, palīdzot uzņemt baznīcas teritoriju, organizējot Baznīcu nakti. Sadarbojamies ar tiem pagasta iedzīvotājiem, kuru īpašumos vai blakus tiem atrodas kultūrvēsturiskie objekti, lai uzturētu šos objektus kā apskates vērtus.

12.7. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Visveiksmīgākā sadarbība darbā ar bērniem, protams, bija ar bērnu vecākiem. Kopīgi runājam ar vecākiem un vecvecākiem, iesaistu viņus kopā ar bērniem dažādos bibliotēkas rīkotajos pasākumos.

Sastādīja LNCB Sutru filiālbibliotēkas vadītāja Valda Pintāne

22.01.2026.

Pielikumi

Izstādes 2025. gadā

Nosaukums	Datums	Anotācija
Dabas mirkļu mozaīka	2.janvāris- 31.janvāris	Rasmas Svikles-Popovas fotogrāfiju izstāde
Ingas Pastares un Anitas Čodares hobiji	3. - 28. februāris	Sociālās aprūpes centa “Rožlejas” darbinieču I. Pastares un A. Čodares rokdarbi (pērļišu darinājumi)
Nezūdošās vērtības	3.marts- 31. marts	Latviešu grāmatai- 500
Krūzīšu mode	1.aprīlis- 30.aprīlis	Kafijas un tējas krūzīšu izstāde
Pirmais no mūsu tautas	12.maijs- 19.maijs	Kardinālam J. Vaivodam veltītā izstāde Znotiņu baznīcā
Miķelīti godinot	15.- 30. septembris	Rudens ziedu un citu rudens velšu izstāde
Mana krāsu palete	1.-31.oktobris	Ineses Sudares personālizstāde: gleznas un šamota darbi
Ritas un Jāņa Vilcānu ceļojumu suvenīri	1.oktobris- 28.novembris	Ceļojumos iegādātie suvenīri
Dvēseles stāvokļi	1.decembris- 27.02.2026.	Ines Lark gleznu izstāde

Pasākumi 2025. gadā

Nosaukums	Datums	Norise
Paldies	20.janvāris	Tika sumināti bibliotēkas čaklākie lasītāji un aktīvākie apmeklētāji.
Nākotnes digitālās prasmes	24.-28. marts	Digitālās apmācības senioriem un maznodrošinātajiem iedzīvotājiem
Svētki grāmatai	23.aprīlis	Diskusija par latviešu grāmatas 500 gadi.

Lielā talka	25. aprīlis	Talka kardināla J. Vaivoda piemiņas vietā
Baznīcu nakts	17.maijs	Atvērto baznīcu diena 2025 Znotiņu baznīcā.
Rabarberu svētki	20.jūnijā	Interesanti par rabarberiem; atrakcijas, rotaļas, spēles, konkurss
Bibliotēkas detektīvs	24. jūlijā	Pasākums bērniem. Asprātīgie, vērīgie un zinošie mazie detektīvi risināja bibliotēkas noslēpumus.
Mans pirmais 1.septembris	1.septembris	Atmiņu pasākums senioriem par pirmajām skolas gaitām
Raiņa dzejas koks	1.- 12. septembris	Dzejas dienām veltīta akcija; sev tīkamāko Raiņa dzejoli, vai dzejas rindas uzrakstīt uz “lapas” un pielīmēt “kokam”
Valsts valodas diena	15.oktobrī	Atzīmējot latviešu grāmatai-500, notika skaļās lasīšanas pēcpusdiena.
Ceļojumu valdzinājums	21. novembrī	Pasākums- ceļotāju stāsti